

မြန်မာနိုင်ငံမိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း၏ (၂၉)ကြိမ်မြောက်နှစ်ပတ်လည်
အစည်းအဝေးဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး ပြောကြားခဲ့သည့် မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်
နေပြည်တော်၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ မေလ၊ ၈ ရက်

- ဒီနေ့အခမ်းအနားဟာ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးရှိ မိခင်များနှင့်ကလေးများရဲ့ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ လူနေမှုဘဝ အဆင့်အတန်းမြင့်မားစေရေး အထောက်အကူပြုနိုင်ရန်အတွက် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေး နှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာနတို့နှင့် ပူးပေါင်းလက်တွဲဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် စေတနာ့ဝန်ထမ်း အဖွဲ့အစည်းကြီးဖြစ်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံမိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအသင်းရဲ့ နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေးကြီးဖြစ်ပါတယ်။
- နောက်ကျင်းပမယ့် နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေးများမှာလည်း ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည် နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးတို့ကိုလည်း အမှာစကားပြောကြားပေးနိုင်ဖို့ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုပါတယ်။
- မြန်မာနိုင်ငံမိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအသင်းကို (၁၉၉၁) ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၃၀) ရက်နေ့မှာ စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။
- အသင်းကြီးရဲ့လုပ်ငန်းများ ပိုမိုထိရောက်အောင်မြင်စေဖို့နှင့် ရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်စေဖို့အတွက် စေတနာ၊ မေတ္တာပြည့်ဝစွာနဲ့ လက်တွေ့မြေပြင်မှာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိတဲ့ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာများမှ အသင်းဝင်များရဲ့ စေတနာ့ဝန်ထမ်း၊ လူမှုဝန်ထမ်းစိတ်ဓာတ်များကို ချီးကျူးဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းတင်အပ်ပါတယ်။
- အခုလို အစည်းအဝေးမှာ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာများမှ အသင်းဝင်များရဲ့ အကြံပြုဆွေးနွေး တင်ပြချက်များကို အလေးထားထည့်သွင်းဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- အသင်းကြီးရဲ့ လုပ်ငန်းဆောင်တာတွေဟာ များပြားပြီး ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေတဲ့ အသင်းဝင်များလည်း များပြားတဲ့အတွက် အသင်းကြီးရဲ့ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေ

အနေနှင့် အောင်မြင်မှုအခြေအနေများကို စစ်ဆေးရန်အချက်များ (checklist) ကို အသုံးပြုပြီး စောင့်ကြည့်ဆန်းစစ်တဲ့ (monitoring) စနစ်ကိုလည်း ထားရှိဆောင်ရွက် ကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ လုပ်ငန်းများကို (၃)လမှာ (၁) ကြိမ် ခန့် monitor လုပ်စေ လိုပါတယ်။

- ဒါမှသာ စောင့်ကြည့်ဆန်းစစ်ရာမှ တွေ့ရှိချက်များအရ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်သင့် တာတွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လျှော့ချသင့်များကို လျှော့ချ ဆောင်ရွက် ခြင်း၊ တိုးမြှင့်သင့်တာတွေကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်စွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အရှိန်အဟုန်တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်သင့်တာတွေကို အရှိန်အဟုန်တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ရပ်သင့်တဲ့လုပ်ငန်းတွေကို ရပ်တန့်ခြင်း စသဖြင့် ပြောင်းလဲလာတဲ့ အခြေအနေများနဲ့ကိုက်ညီစွာ မွမ်းမံပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ခြင်းနဲ့ အသင်းကြီးရဲ့ လုပ်ငန်း တွေ ပိုမိုထိရောက်အောင်မြင်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ဒါမှသာ အသင်းကြီးဟာ တက်ကြွလှုပ်ရှားစွာနဲ့ dynamic and active ဖြစ်နေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ဆန်းစစ်မှုများ ပိုမိုထိရောက် ကောင်းမွန်စေရန်အတွက်လည်း လက်တွေ့ကျတဲ့ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ အဓိက အညွှန်းပြကိန်း (key performance indicator) များဖြစ်တဲ့ key process indicator ၊ key input indicator ၊ key output indicator စတာတွေကို ချမှတ်အသုံးပြုဆောင်ရွက် ကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- အသင်းကြီးအနေဖြင့် အသစ်ရေးဆွဲဆောင်ရွက်မည့် မဟာဗျူဟာများ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ သည် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန အပါအဝင် နီးနွယ်ဝန်ကြီးဌာနများ၏ မူဝါဒ၊ မဟာဗျူဟာများ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များနဲ့ ကိုက်ညီမှုရှိစေဖို့အတွက် ပုံမှန်မပြတ် လေ့လာသုံးသပ်ပြီး ဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ဥပမာ - ဝန်ကြီးဌာနက အသစ်ရေးဆွဲမည့် Five year strategic plan for reproductive health (2014 - 2018 and over), Costed implementation plan to meet family planning (2020), Strategy to end preventable maternal mortality (2017 - 2021), Five year strategic plan for young people's health, National strategic plan for newborn and child health development (2015 - 2018) စတာတွေကို လည်း လေ့လာသုံးသပ်စေလိုပါကြောင်း၊

- ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ မိခင်နှင့်ကလေး ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာများ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ အသစ်မွမ်းမံရေးဆွဲရာတွင်လည်း အသင်းကြီးမှ တာဝန်ရှိသူများ ဆက်လက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သွားစေဖို့ ဖိတ်ခေါ်ဆောင်ရွက်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ဒါမှသာ အပြန်အလှန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု (mutual cohesiveness) ပိုမို အားကောင်း ခိုင်မာပြီး လုပ်ငန်းများ ပိုမိုအကျိုးရှိထိရောက် အောင်မြင်နိုင်မှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
- မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ မိခင်သေဆုံးမှုနှုန်းနှင့် ကလေးသေဆုံးမှုနှုန်းများဟာ တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာအနေနဲ့ decreasing trend ဖြင့် တစ်စထက် တစ်စ လျော့နည်းလာပြီး တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များတွင် အခုထက်ပိုမို လျော့နည်းစေရေးအတွက် အခုထက် ပိုမိုစနစ်ကျစွာနဲ့ ဝိုင်းဝန်းပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- မိခင်သေဆုံးမှုနှင့် ကလေးသေဆုံးမှုများနေသေးတဲ့ Pocket area အချို့ကို ဝိုင်းဝန်း ရှာဖွေဖော်ထုတ်ကာ ကျဆင်းစေရေး ဆောင်ရွက်ကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- Maternal Mortality, Infant Mortality, Under five Mortality, Neonatal Mortality စတဲ့ မိခင်နှင့်ကလေးကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အညွှန်းကိန်း indicator များ အခုထက် ပိုမို ကောင်းမွန်တိုးတက်စေဖို့အတွက် လုပ်ငန်းများ ပိုမိုစနစ်ကျစွာနဲ့ လက်တွဲ ဆောင်ရွက် နိုင်ဖို့အတွက် ဝိုင်းဝန်းစဉ်းစားပေးကြဖို့ တိုက်တွန်းလိုပါတယ်။
- ဘယ်လိုလုပ်ငန်းမှာမဆို သုတေသနလုပ်ငန်းများ ပါဝင်မှသာ ပိုမိုအောင်မြင်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- အသင်းကြီးအနေနဲ့ လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာမှာ လိုအပ်ချက်များ၊ အားနည်းချက် များနှင့် အားသာချက်များကို စနစ်တကျသုံးသပ်ပြီး ပိုမိုအကျိုးရှိ ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့အတွက် အသုံးပြုသုတေသနများ ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်သွားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာန (ပြင်ဦးလွင် ရုံးခွဲ)ကို သုတေသနဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်မှုကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။
- အဲဒီဆေးသုတေသနဦးစီးဌာန (ပြင်ဦးလွင်ရုံးခွဲ)မှာ သုတေသနဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့်တင်မှုသင်တန်းများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်လျက်ရှိပါတယ်။

- သင်တန်းတစ်ခုစီမှာ မြန်မာနိုင်ငံမိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအသင်းမှ အသင်းဝင် (၁)ဦး (သို့) (၂)ဦးစီ ပါဝင်တက်ရောက်နိုင်ဖို့ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- အသင်းကြီးအနေနဲ့လည်း သုတေသနလုပ်ငန်းတွေကို နှစ်စဉ်ပုံမှန် သတ်မှတ် ဆောင်ရွက်သွားစေလိုပါတယ်။
- ဒီလိုဆောင်ရွက်တဲ့အခါမှာလည်း ဝန်ကြီးဌာန၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့် ကျန်းမာရေးဌာနများမှ တာဝန်ရှိသူများက ပံ့ပိုးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- အထူးပြောကြားလိုတာကတော့ ဘယ် research topic ကို ရွေးချယ်မယ်လို့ သေချာစွာ ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်ပါတယ်။
- Research များဆောင်ရွက်ရာမှာ fully justified ဖြစ်စေရေး ဆောင်ရွက်ရမှာဖြစ်ပြီး Institutional Review Board (သို့) Ethical Review Committee ထံတင်ပြ စိစစ်မှု ခံယူရမည်ဖြစ်ပါတယ်။
- အရင်က ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ သုတေသနများရဲ့ သုတေသနတွေ့ရှိချက်များကို လက်တွေ့ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာမှာ ပိုမိုအသုံးပြု ဆောင်ရွက်ရေး (utilization) ကိုလည်း ဆောင်ရွက်သွားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- အသင်းကြီးမှ လွန်ခဲ့သည့် (၃) နှစ်အတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သော သုတေသနများမှ ဝန်ကြီး ဌာနရဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်မယ့် သုတေသန တွေ့ရှိချက်များ ကိုလည်း အကြံပြုပေးပို့စေလိုပါတယ်။
- အသင်းကြီးအနေနဲ့ နိုင်ငံတကာနှင့် ပြည်တွင်း အစိုးရမဟုတ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းများနဲ့ လည်း အခုထက် ပိုမိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားဖို့ တိုက်တွန်းလိုပါတယ်။
- နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် institution များနှင့် နားလည်မှု စာချွန်လွှာများ ရေးထိုးပြီး ပိုမိုပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သွားစေလိုပါတယ်။ ဒါမှသာ အသင်းကြီးရဲ့ ပုံရိပ်ပိုမိုကောင်းမွန် မြင့်မားလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ အသိအမှတ်ပြု ငှက်ဖျားရောဂါဆိုင်ရာ သုတေသနနှင့် လေ့ကျင့်ရေးပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုဌာနနှင့် သူနာပြုနှင့် သားဖွားဆိုင်ရာ သုတေသနနှင့် လေ့ကျင့်ရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဌာန (WHO collaborating center for research and training on Malaria and WHO collaborating center for research

and training on Nursing and Midwifery Development) ဆိုပြီး WHO collaborating center (၂)ခု ရှိပါတယ်။

- မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းအနေနဲ့လည်း လုပ်ငန်းများကို ထိရောက် အကျိုးရှိတာထက်ရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပြီး နောင်အခါ WHO collaborating center အဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာစေလိုပါတယ်။
- ဒီလိုပေါ်ပေါက်လာခြင်းနဲ့ အသင်းကြီးရဲ့ပုံရိပ်ဟာလည်း လွန်စွာကောင်းမွန် ဂုဏ်ယူဖွယ် ရာ ဖြစ်လာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- အသင်းဝင်များရဲ့ လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရည်နှင့် အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းများ ကိုလည်း မူဘောင်နဲ့ လမ်းပြမြေပုံချမှတ်ပြီး စနစ်တကျဆောင် ရွက်သွားစေလိုပါတယ်။
- ဝန်ကြီးဌာနမှ ပြုလုပ်တဲ့ Capacity building များမှာလည်း ပိုမိုပါဝင် တက်ရောက်ကြ စေလိုပါတယ်။
- ဝန်ကြီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများထံသို့ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များ၊ စံလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ အသုံးချဆော့ဝဲလ်များ စသည်တို့ပါဝင်တဲ့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အထောက် အကူပြု Mobile Tablet တွေဖြန့်ဝေပေးလျက်ရှိသလို မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအသင်းကလည်း အသင်းဝင်များထံ Mobile Tablet များ ဖြန့်ဝေပေး နိုင်ရင် ကောင်းမွန်ပါတယ်။ လိုအပ်တဲ့ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုတွေကို ဝန်ကြီးဌာန မှ ပေးအပ်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ဝန်ကြီးဌာနမှ ကျန်းမာရေးစီမံချက်များနှင့်လည်း အခုထက်ပိုမိုချိတ်ဆက်ပြီး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်စေလိုပါတယ်။ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု ဆက်စပ်နေတဲ့ ကျန်းမာရေး စီမံချက် များမှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း၊ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်းတွေကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် စေလိုပါတယ်။
- အသင်းမှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် ကျန်းမာရေးစီမံချက်များမှ စီမံချက်မန်နေဂျာများပါဝင်တဲ့ မိခင်နှင့်ကလေးကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုကိုလည်း ပြုလုပ်ပြီး လုပ်ငန်းမူဘောင်နှင့် မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ်များ လက်တွဲချမှတ်စေလိုပါတယ်။
- လက်တွေ့မြေပြင်မှာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာမှာလည်း အခြေခံကျန်းမာရေး ပညာရှင် များဖြစ်တဲ့ သားဖွားဆရာမများ၊ အမျိုးသမီးကျန်းမာရေး ဆရာမများကို ဦးဆောင်စေပြီး

အသင်းဝင်များအား လိုအပ်တဲ့ ပံ့ပိုးမှုများပေးကာ ပိုမိုပူးပေါင်းလက်တွဲ ဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

- အသင်းကြီးအနေနဲ့ လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာနှင့် မဟာဗျူဟာ လုပ်ငန်းစဉ်များ ရေးဆွဲ ချမှတ်တဲ့အခါမှာ ပြောင်းလဲလာတဲ့ အခြေအနေများနဲ့ကိုက်ညီပြီး လက်တွေ့မြေပြင်မှာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် အဆင့်ကျန်းမာရေးဌာနများမှ တာဝန်ရှိသူများကလည်း အသင်းကြီးရဲ့ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများမှာ ပံ့ပိုးပူးပေါင်းမှုအပိုင်းကဏ္ဍမှ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- အခုအစည်းအဝေးမှာ အရင်နှစ်က အသင်းကြီးရဲ့ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြတ်ပြတ်သားသား၊ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆွေးနွေးပြောကြားပြီး အားနည်းချက်နှင့် အားသာချက်များ ဖော်ထုတ်ပြီး ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များကို သမားရိုးကျမှ ဖောက်ထွက်တဲ့ အတွေးအမြင်များနဲ့ ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေး ချမှတ်ဆောင်ရွက်ကြစေလိုပါတယ်။
- ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး သဘောတရားများအရ လုပ်ငန်းစီမံချက်များ စီမံချမှတ်ရာမှာ ပြောင်းလဲလာတဲ့ အခြေအနေ (changing epidemiological situation) များနဲ့ကိုက်ညီ လိုက်လျောညီထွေစွာ ဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- Situation analysis and review လုပ်တဲ့အခါ agent, host, environment နှင့် time, place, person တို့ကို အခြေခံပြီး စဉ်းစားဆောင်ရွက်ကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ဒါမှသာ အကြောင်းရင်းခံအချက် (root cause) ကို အဖြေရှာဆောင်ရွက်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ဒီသဘောတရားများကိုလည်း အသင်းကြီးရဲ့ different categories မှ ဝန်ထမ်းများ သိရှိနိုင်ရေး သင်ကြားပေးထားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- အဲဒီလို သင်ကြားတဲ့အခါမှာလည်း သက်ဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်းတွေ (working document) ကို ပေးအပ်ထားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဝန်ကြီးဌာနမှ epidemiologist များက လည်း ကူညီပံ့ပိုးပေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- အသင်းကြီးရဲ့ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ ထောက်ပံ့ပေးပို့မှုနှင့် ဘဏ္ဍာငွေခွဲဝေသုံးစွဲမှု (administrative, management, logistics and technical) ဆိုင်ရာ သတင်းပေးပို့ဖလှယ်မှု

(information system/ information flow) စနစ်ကိုလည်း ပိုမိုလွယ်ကူ လျင်မြန် ကောင်းမွန်စေရေး ဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

- ရန်ပုံငွေများကို ခွဲဝေချထားခြင်း၊ အသုံးချခြင်းဆိုင်ရာ အပြန်အလှန်ထိန်းကြောင်း လည်ပတ်မှုစနစ် (check and balance mechanism) ကိုလည်း စနစ်ကျစွာဆောင်ရွက် ကြပြီး သုံးသင့်၊ မသုံးသင့်၊ အကျိုးရှိ၊ မရှိ ဆန်းစစ်ဆုံးဖြတ်ကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ဒါမှသာ အသင်းကြီးဟာ ပိုမိုအကျိုးရှိ ထိရောက်တဲ့ (efficient and impact/ output oriented) အသင်းကြီးအဖြစ် ပိုမိုအောင်မြင်လာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ အသင်းကြီးမှ ဗဟိုအဆင့်၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့်၊ ခရိုင် အဆင့်၊ မြို့နယ်အဆင့် စတဲ့ အဆင့်ဆင့်မှာ ဆောင်ရွက်နေတဲ့ လုပ်ငန်းများကို ဘယ်လို ဆောင်ရွက်သင့်တာ၊ ဘယ်လိုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်သင့်တာတွေကို ဝိုင်းဝန်း ဆွေးနွေးအကြံပြုကြပြီး အရှိန်အဟုန်နဲ့ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ကြစေလိုပါတယ်။
- လုပ်ငန်းစဉ်များကိုချမှတ်ပြီးနောက် ဘယ်သူက ဘယ်လိုလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရမှာ ဆိုတာကို လုပ်ငန်းတာဝန်များ ခွဲဝေသတ်မှတ်ဆောင်ရွက်ကြဖို့ အကြံပြုချက်များ ထွက်ပေါ်လာစေရန် အခုအစည်းအဝေးမှာ ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေးကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- အသင်းကြီးအနေနဲ့ လူအများသိသာတဲ့ ပေါ်ပင်လုပ်ငန်းများထက် အရေအတွက် နည်းပါးစေကာမူ အထူးအကျိုးရှိထိရောက်မယ့် လုပ်ငန်းများကိုသာ ချမှတ်ဆောင်ရွက် စေလိုပါတယ်။
- အခုအစည်းအဝေးမှ ထွက်ပေါ်လာတဲ့ အကြံပြုချက်များကို အလေးထားစဉ်းစားပြီး လက်တွေ့မြေပြင်မှာ မိမိတို့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်အရေးကိစ္စသဖွယ် သဘောထားပြီး ဆောင်ရွက် ကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- အသင်းကြီးအနေနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်သေဆုံးမှုနှုန်းနှင့်ကလေး သေဆုံးမှုနှုန်းများ အခုထက် ပိုမိုလျော့ချနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရာမှာ အဓိကအင်အားကြီးအဖြစ် ဆက်လက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေလို့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်းရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။
- အခမ်းအနားတက်ရောက်သူများစာရင်း -
 - ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
 - လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
 - ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ

- ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် အမျိုးသား လွှတ်တော်တို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များ
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာ ချထားရေးဝန်ကြီးဌာနတို့မှ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်များ၊
- ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ
- ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များနှင့် တာဝန်ရှိသူများ
- တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာနမှူးများ
- မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်နှင့် မြန်မာ နိုင်ငံအမျိုးသမီးများနှင့် ကလေး သူငယ်များဘဝမြှင့်တင်ရေးအသင်းတို့မှ ဥက္ကဋ္ဌများနှင့် တာဝန်ရှိသူများ
- မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းမှ တာဝန်ရှိသူများ
- ကုလသမဂ္ဂ လက်အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံတကာနှင့် ပြည်တွင်း အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိသူများ၊
- မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းမှ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်များ
- တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်၊ ခရိုင် မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းဝင်များနှင့် တာဝန်ရှိသူများ

(ဤမိန့်ခွန်းသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ လက်ရေးမူမှ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။)